

Kinderraad

Een praktische handleiding
in de buitenschoolse opvang

Colofon

Uitgever: JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding
Redactie: Marjanne van Esveld
Eindredactie: Karin Vroonhof
Datum uitgave: december, 2004
Bezoekadres: JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding
Nieuwe Gouwe Westzijde 1, 2802 AN Gouda
Postbus 540, 2800 AM Gouda
T 0182 547888
F 0182 547889
E info@jso.nl
www.jsso.nl

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van provincie Zuid-Holland.

Copyright © 2004 JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding
Uit deze uitgave mag niets worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, retrieval systemen of op welke andere wijze dan ook zonder toestemming van JSO.

Ouderraad.....
Ondernemingsraad.....

Kinderraad!!!!!!

Kinderraad in de buitenschoolse opvang
Een praktische handleiding

JSO
december 2004

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	7
2. Wat is een kinderraad?.....	9
3. Randvoorwaarden voor het slagen van de kinderraad.....	11
3.1 Beleid	11
3.2 Groepsleiding.....	11
3.3 De kinderen.....	11
3.4 Kinderraad zichtbaar maken op de locaties.....	13
3.5 De vergaderingen van de kinderraad	13
3.6 Vaste begeleiding van de kinderraad	17
3.7 Verantwoordelijkheden en taken in de organisatie	17
4. Het opzetten van een kinderraad	19
5. Ervaringen.....	23
5.1 IJsselkids B.V. te Capelle aan den IJssel	23
5.2 Stichting Wasko in Papendrecht.....	26
6. Literatuur	29
Bijlagen	31
Bijlage 1: Ontwikkelingskenmerken	33
Bijlage 2: Werkvormen.....	35
Bijlage 3: Reglementen Centrale Kinderraad IJsselkids	37
Bijlage 4: Verkiezingsreglement Kinderraad IJsselkids.....	39
Bijlage 5: Artikel Kiddo, september 2004, Kinderen beslissen mee	41
Bijlage 6: Evaluatie van de kinderraad door kinderen van WASKO.....	45

1. Inleiding

Het doel van kinderp participatie is de kinderen meer invloed te geven op het dagelijkse gang van zaken in de BSO. De opvang van de kinderen kan verbeteren door de inbreng van de kinderen over de onderwerpen die hun direct aangaan: bijvoorbeeld over de aanschaf van speelgoed, activiteiten, thema's, regels en straffen. Door participatie wordt het zelfvertrouwen, de communicatieve vaardigheden en de betrokkenheid van de kinderen bij de BSO vergroot.

In dit handboek wordt beschreven hoe een locatie overstijgende kinderraad kan worden opgezet. De kinderraad kan zorgdragen voor medezeggenschap en inspraak van kinderen op het managementniveau van de organisatie.

Informatie over het werken met kinderp participatie kunt u vinden in het handboek 'Kinderparticipatie in de BSO, wat wij te zeggen hebben'.

Het handboek is geschreven aan de hand van studie en opgedane ervaringen binnen twee pilots: Jsselkids BV en Stichting Wasko. We willen de kinderen, groepsleiding en het management bedanken voor hun openhartigheid en inzet.

JSO
december 2004

2. Wat is een kinderraad?

Definitie van het begrip kinderraad

De kinderraad is een (gekozen) vertegenwoordiging van de kinderen van de BSO centra, De kinderraad behartigt de belangen van de kinderen van de BSO centra bij het management van de organisatie.

De kinderraad is locatie overstijgend. In de kinderraad hebben kinderen overleg met het management of staffunctionarissen, over zaken binnen de BSO die kinderen aangaan.

Doelen van een kinderraad

De organisatie luistert en houdt rekening met de wensen van de kinderen. Het participeren leidt tot grotere tevredenheid van de kinderen. Voor de kinderen geldt dat zij invloed hebben op het dagelijkse reilen en zeilen van de BSO.

Voorwaarden vooraf

Kinderparticipatie kan plaatsvinden in alle BSO groepen door regelmatig op verschillende manieren de mening van de kinderen te achterhalen, opmerkingen van kinderen serieus te nemen, kindervergaderingen op groeps-/vestigingsniveau te organiseren en een onderzoek te doen naar welbevinden onder de kinderen.

Na invoering van de kinderpact moet de invloed die de kinderen (kunnen) uitoefenen zichtbaar zijn binnen de diverse processen van de organisatie. Dat wil zeggen dat kinderspraak expliciet is opgenomen in elk pedagogisch werkplan en kinderpact in het pedagogisch beleidsplan is beschreven. Het belangrijkste is echter dat de inspraak leidt tot zichtbare resultaten voor de kinderen.

Als aan deze criteria wordt voldaan kan een kinderraad worden ingesteld. Er is dan een basis waarop de kinderraad kan functioneren.

Wettelijk kader

Kinderparticipatie is niet bij wet geregeld, maar Nederland heeft wel de Internationale Verklaring van de Rechten van het Kind ondertekend. De volgende artikelen uit de Verklaring zijn van toepassing op kinderpact:

- Kinderen moeten in staat zijn hun mening te vormen en deze vrij te uiten in alle gelegenheden die het kind betreffen.
- Kinderen hebben recht op vrijheid van gedachte en geweten.
- Kinderen hebben recht op vrijheid van vereniging en vrijheid van vreedzame vergadering.
- Kinderen hebben recht op toegang tot informatie en materiaal uit een verscheidenheid van nationale en internationale bronnen.

Organisaties voor kinderopvang hebben verschillende vormen van inspraak en medezeggenschap. Behalve de indirecte vormen, zoals de klachtenprocedure (voor klanten en medewerkers) en het pedagogisch beleid voor de kinderen, zijn er oudercommissies, de ouderraad, het teamoverleg en de ondernemingsraad waarin klanten en medewerkers direct hun stem kunnen laten horen. Meestal is er voor kinderen niet zo'n structurele vorm van inspraak. Kinderparticipatie in het algemeen en de kinderraad in het bijzonder kan in deze leemte voorzien.

3. Randvoorwaarden voor het slagen van de kinderraad

Om te zorgen dat een kinderraad slaagt en draagvlak heeft zijn er een aantal randvoorwaarden waaraan de kinderraad dient te voldoen. Dit zijn bijvoorbeeld:

- een duidelijk omschreven beleid op kinderp participatie
- enthousiaste en vaardige groepsleiding
- enthousiaste kinderen
- de kinderraad zichtbaar maken in het BSO centrum
- de kinderraadsvergaderingen
- begeleiding van de kinderraad door mentors en een voorzitter.
-

In dit hoofdstuk worden deze onderdelen toegelicht.

3.1 Beleid

Al eerder is aangegeven dat het hebben van beleid op kinderp participatie een voorwaarde is om te starten met een kinderraad. De kinderraad kan fungeren als een medezeggenschapsraad voor de kinderen. Op managementniveau moet de organisatie een aantal keuzes maken. Bijvoorbeeld:

- Welke bevoegdheden heeft de kinderraad en hoe bindend is hun mening voor de kinderopvangorganisatie, hebben ze adviesrecht of instemmingsrecht?
- Welke positie heeft de kinderraad naast de ouderraad en de ondernemingsraad?
- Over welke onderwerpen kunnen de kinderen meepraten in de kinderraad?

De bevoegdheden en onderwerpen van de kinderraad zijn van te voren vastgelegd door het management. Het betreft hier onderwerpen die de kinderen direct aangaan en locatie overstijgend zijn. De onderwerpen kunnen in samenspraak met de kinderen, het managementteam en directie worden vastgelegd.

Onderwerpen die in de kinderraad aan de orde kunnen komen zijn bijvoorbeeld: zelfstandigheid, speelgoed (budget), (vakantie)activiteiten, huiswerk, aanstellen van nieuw personeel, regels, klachten van kinderen en beleidszaken van de organisatie voor zover die de kinderen aangaan.

3.2 Groepsleiding

Van de groepsleiding wordt verwacht dat zij achter de kinderraad staan, over vaardigheden en kennis beschikken om kinderp participatie uit te voeren. Hierbij moet rekening gehouden worden met het informeren van de nieuwe groepsleiding.

3.3 De kinderen

Als basis dient dat alle kinderen in de organisatie bekend zijn met kinderp participatie en na de invoering van de kinderraad op de hoogte zijn van het bestaan van de kinderraad en hoe deze functioneert.

Het enthousiasmeren van de kinderen

Kinderen hebben zichzelf kandidaat gesteld voor de kinderraad en vinden het leuk hieraan deel te nemen. In de praktijk blijkt dat het voor hun moeilijk is zich vooraf een voorstelling te maken over hoe de raad in de praktijk functioneert.

Mogelijkheden om de betrokkenheid van de kinderen bij de kinderraad te vergroten zijn:

- Het is belangrijk om de motivatie van de kinderraadsleden warm te houden. Het moet gaan over concrete en realiseerbare onderwerpen.
- Niet te vaak vergaderen (zie bij 3.5 frequentie) bijvoorbeeld 4 of 6 keer per jaar vergaderen.
- Het is van de kinderen en gaat over de kinderen.
- Dit is het uitgangspunt en dat betekent dat kinderen betrokken zijn bij de voorbereiding van de vergadering. Een mogelijkheid is om eerst een informele vergadering ter voorbereiding te beleggen met de groepsleiding en een vaste begeleider uit het werkveld, daarna volgt de vergadering met de kinderen en de directeur.
- Benadruk het statusgevoel:
De kinderen voelen zich belangrijk, omdat ze belangen van de andere kinderen gaan behartigen. Het vergaderen met de directeur geeft hun dit statusgevoel ook. Maar bijvoorbeeld met een bezoek aan een andere BSO of een verrassingsexcursie kan dit statusgevoel ook nog benadrukt worden.

“De vergadering van de kinderraad begint na afloop van de opvang om 18.00 uur met een echt ‘zakendiner’, er wordt patat met een frikadel gehaald en na het eten kan de vergadering beginnen.”

Ontwikkelingskenmerken van kinderen

Op grond van hun ontwikkelingskenmerken zitten alleen kinderen ouder dan 8 jaar in de kinderraad (zie bijlage 1, ontwikkelingskenmerken). Uit ervaring is gebleken dat jongere kinderen niet beschikken over voldoende capaciteiten om deel te kunnen nemen. Het lezen, schrijven en het abstracte niveau spreekt hen niet aan. Daarnaast ontstaan er te grote leeftijdsverschillen, waarbij het voor de oudste of de jongste kinderen niet boeiend is.

De bedoeling is dat de kinderen in de kinderraad op de hoogte zijn van wat er leeft onder alle kinderen, ook onder de 4-7 jarigen. Deze informatie verzamelen zij door de jongste kinderen te bevragen.

Methodiek

Onze ervaring is dat kinderen vergaderen heel interessant vinden en hierin graag willen lijken op volwassenen. ‘Vergaderen’ alleen is echter geen geschikte werkvorm voor kinderen. De concentratie kan snel verslappen en kinderen houden er ook niet van om lang te zitten.

Om te zorgen dat de kinderraad slaagt, is het van belang om een goede werkvorm voor vergaderen met kinderen te ontwikkelen. Naast een vaste structuur (vast agendapunten), minimum aan informatie overdracht, hebben speelse (fysieke en visuele) elementen hun plaats in de vergadering.

In bijlage 2 zijn werkvormen opgenomen om de vergaderingen vorm te geven.

Scholing voor kinderen

In de eerste vergadering worden de kinderen geschoold in het vergaderen en geïnformeerd over de werkwijze van de kinderraad.(zie 3.5)

“In de eerste vergadering speelden de begeleiders een slechte vergadering voor. Er werd in de rede gevallen en op elkaar gescholden. Ze sprongen van de hak op de tak. De kinderen benoemden wat er fout ging en leerden zo spelenderwijs ‘vergaderregels’.

3.4 Kinderraad zichtbaar maken op de locaties

Kinderparticipatie dient een plaats te krijgen in het kindercentrum. Binnen het BSO centrum is het bestaan van kinderpaticipatie en de kinderraad zichtbaar terug te vinden. Het eerste doel hiervan is het geven van informatie aan de kinderen, leidsters en ouders. Tevens dient deze informatie als indirecte ondersteuning in het werken met kinderpaticipatie voor de groepsleiding. De ouders worden op deze wijze ook geïnformeerd.

Manieren om de kinderraad zichtbaar te maken:

- De notulen worden opgehangen op een informatiebord en gepubliceerd in het krantje.
- Foto van de kinderraad in het centrum/in de groep hangen.
- Handvest kinderpaticipatie in het centrum.
- In een kindervergadering wordt de kinderraadsvergadering teruggekoppeld in de groep.
- Verslag van wat kinderpaticipatie heeft opgeleverd; de resultaten benoemen.
- De kinderraadsleden vertellen in de BSO groepen over wat er speelt in de kinderraad.

Bij dit alles geldt: betrek de kinderraadsleden hierbij en vraag hoe ze hun werk in de kinderraad willen laten zien in de BSO centra. Uiteindelijk moeten zij het uitvoeren en moet het aansluiten bij wat zij zelf kunnen realiseren. Uiteraard worden ze hierbij geholpen door de mentoren van de kinderraad.

3.5 De vergaderingen van de kinderraad

Rollen in de vergadering

In de kinderraadsvergadering zijn verschillende rollen te onderscheiden.

Voorzitter

De voorzitter is een volwassene en/of een kind. Wanneer de organisatie start met de kinderraad en nog zoekt naar werkvormen en manieren van communicatie is het voor de voortgang handiger als een volwassene de vergaderingen leidt. Naarmate de kinderen meer zijn ingewerkt kan een kind de vergaderingen gaan leiden. Als tussenvorm kan de volwassene het kind assisteren.

De (volwassen) voorzitter beschikt over de volgende vaardigheden:

- respectvol omgaan met het kind
- eigen mening naar achter stellen
- er zijn geen goede en foute antwoorden
- alle kinderen komen aan de beurt
- kinderen uitnodigen en bedanken voor openhartigheid
- geeft informatie en biedt structuur.

Notulist

Hier geldt hetzelfde voor als bij het voorzitterschap.

De leden

De leden zijn de vertegenwoordigers van de BSO centra, die geen voorzitter of notulist zijn.

Vaste begeleider

Om te zorgen voor de voortgang en goede verankering is het wenselijk om een vaste begeleider (bijvoorbeeld lid van het managementteam) in te stellen voor de kinderraad. Deze persoon zorgt dat de vergaderingen voorbereid worden, zaken teruggekoppeld worden, ruimte beschikbaar is en iedereen op de hoogte is van de vergadering.

Begeleiders per kind/BSO

Om te zorgen dat de informatie uit de vergaderingen op de locaties wordt teruggekoppeld en als steun voor de kinderen in de kinderraad is het wenselijk als iedere BSO/kind een eigen begeleider heeft. Deze begeleider kan bij de vergadering zitten.

Directeur

Indien de organisatie ervoor kiest, kan ook de directeur bij de vergadering aanwezig zijn. Als besloten is dat de vaste begeleider lid van het managementteam is dan is de terugkoppeling naar de directie gewaarborgd en hoeft de directeur niet aanwezig te zijn. Het geeft de vergadering echter wel een officiële status als de directeur aanwezig is.

Structuur van de vergadering

De kinderraadsvergadering heeft een vaste structuur met vaste agendapunten.

De kinderen krijgen de eerste vergadering uitleg over vergaderen.

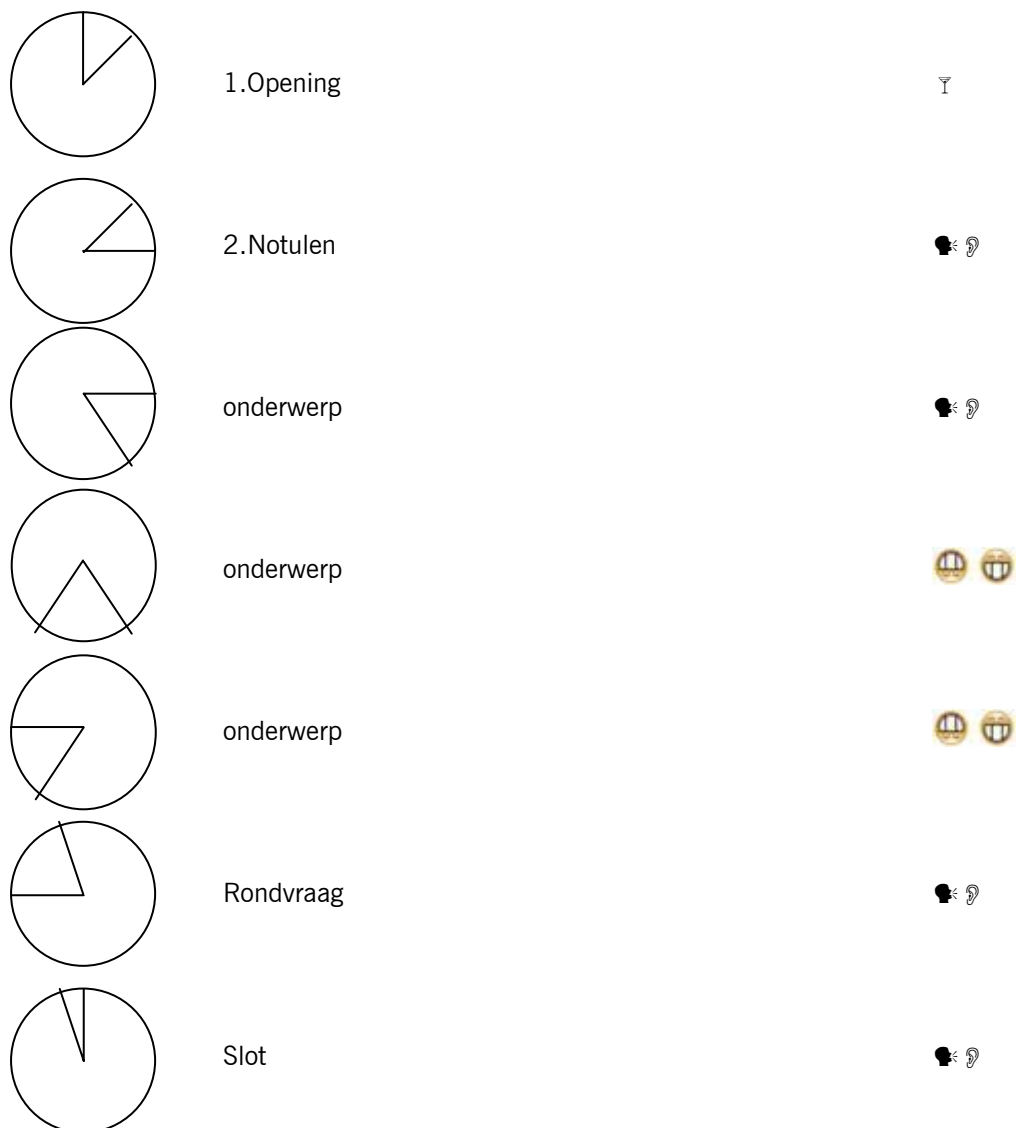
Iedereen krijgt voorafgaand aan de vergadering een agenda toegestuurd.

Agenda voorbeeld:

- Opening
- Notulen vorige vergadering
- Agendapunt 1: wat willen de kinderraadsleden?
- Agendapunt 2: wat willen de kinderen op de BSO?
- Mededelingen en vragen vanuit het managementteam (waaronder de directie)
- Rondvraag

Een leuke manier om de vergadering voor kinderen inzichtelijk te houden is de KLOK.

Er is een klok getekend; het uur van de klok is verdeeld in 6 punten (de 6 agendapunten) en hierbij is de tijd aangegeven die voor het agendapunt is gereserveerd. De vergadering duurt een uur.

Frequentie vergaderingen

Een valkuil bij het vergaderen is dat er vanuit het enthousiasme te vaak vergaderd wil worden. Bij een te grote frequentie gaat het de kinderen vervelen en gaan ze hun speeltijd na schooltijd missen. De praktijk leert dat 4 of 5 keer per jaar vergaderen voldoende is om de agendapunten aan de orde te laten komen. Efficiënt en doelgericht vergaderen is zowel voor de kinderen als voor de begeleiders van belang.

Terugkoppeling van vergadering naar de andere kinderen

De kinderen leren de vergadering terug te koppelen naar hun BSO centrum -in samenwerking met de mentor- en krijgen opdrachten om informatie te verzamelen. Bijvoorbeeld: de kinderen inventariseren op hun BSO wat belangrijke punten op hun BSO zijn, bijvoorbeeld door middel van een ideeënbus of een kindvergadering.

Iedereen neemt drie agendapunten mee naar de kinderraadsvergadering. Uit alle agendapunten worden er op de vergadering drie gekozen die op de agenda van de kinderraad komen staan in de volgende vergaderingen.

De installatiebijeenkomst

De eerste vergadering is de officiële installering van de kinderraad. Het is de bedoeling dat de gekozen kinderen en de begeleidende groepsleid(st)er uit de BSO centra dan aanwezig zijn. Ook kunnen de ouders van die kinderen, broertjes of zusjes of eventueel een vriendje of vriendinnetje, als ze het leuk vinden, meekomen. Tijdens deze bijeenkomst wordt uitgelegd wat de kinderraad precies inhoudt, wat er besproken wordt en wanneer de eerste echte bijeenkomst plaats gaat vinden. De directeur installeert de raad officieel. Vervolgens is er voor de kinderen en de 'toeschouwers/genodigden' een hapje en een drankje om de installatie te vieren.

Aan het begin van elk schooljaar wordt de kinderraad geïnstalleerd door de directeur.

De installatie van de raad kan uit de volgende onderdelen bestaan:

- De kinderen presenteren elkaar hun verkiezingsprogramma.
- De kinderraad wordt plechtig geïnstalleerd.
- De kinderen leggen een belofte af.
- De kinderen krijgen een officiële map om alle vergaderstukken in op te bergen.

Bij de installatie van de raad kunnen de leden drie dingen beloven:

- "We zullen ons niet laten omkopen."
- "We zullen niet alleen aan onszelf denken, maar komen op voor alle kinderen van de buitenschoolse opvang."
- "We houden ons goed aan de regels en zullen goed ons best doen in de kinderraad".

De eerste vergadering

In de eerste vergadering komen kennismaken, de jaaragenda en structuur van de vergadering aan de orde.

Kennismaken

Omdat de kinderen van verschillende BSO centra komen, is de kans groot dat ze elkaar niet kennen. Het is belangrijk dat de kinderen elkaar snel leren kennen, zodat er een goede sfeer in de kinderraad komt en de kinderen zich vertrouwd en veilig voelen. In bijlage 2 zijn voorbeelden van werkvormen beschreven.

Jaaragenda vaststellen in de eerste vergadering

Met elkaar stellen de kinderen de agendapunten voor de kinderraad voor dit jaar vast. Iedereen schrijft de onderwerpen op die hij/zij besproken wil hebben in de kinderraad op flap-overs. De kinderen plakken daarna stickers bij de onderwerpen die opgeschreven staan. De onderwerpen die de meeste stickers hebben, zullen dit jaar op de agenda staan.

Aandachtspunt bij de vergaderingen

Kinderen laten hun aandacht snel afleiden door voor volwassenen onbelangrijke zaken, zoals de vorm van de vergadering en materiaal (pen zoek, ontbreken van de notulen, agenda vergeten).

Tevens is het belangrijk dat de begeleiders er op toe zien dat alle kinderen aan het woord komen.

3.6 Vaste begeleiding van de kinderraad

De kinderraad staat of valt met de begeleiding van de raad. Rondom de kinderraad zijn twee soorten begeleiders te onderscheiden.

Vaste begeleider van de kinderraad

In de organisatie is een vast persoon (personen) verantwoordelijk voor de kinderraad. Deze persoon is verantwoordelijk voor het vastleggen van de vergaderdata, het vaststellen van de agenda en inhoudelijke bespreekpunten. Daarnaast is zij ook verantwoordelijk voor de praktische zaken, zoals het regelen van vervoer van de kinderen naar de vergadering en het regelen van inval voor de groepsleiding bij vergaderingen.

Het is belangrijk dat de bevoegdheden van deze persoon van te voren zijn vastgesteld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een vast gesteld budget voor de kinderraad, zodat de kinderen ook resultaat kunnen boeken met hun participatie.

De contactpersoon bereidt de vergadering goed voor en zorgt dat iedereen alles op tijd heeft ontvangen. Deze persoon is in veel gevallen ook gelijk de voorzitter van het overleg. Als gekozen is voor gedeeld voorzitterschap met een kind kan zij samen met één van de kinderen de vergadering voorbereiden en leiden.

Voor de terugkoppeling van de vergaderingen naar het management is het handig als de vaste persoon lid is van het managementteam. Als zij geen lid van het managementteam is dan is het belangrijk dat is vastgesteld hoe de terugkoppeling plaatsvindt.

Mentorschap per locatie

Om te zorgen dat de kinderraad slaagt, is begeleiding van de kinderraadsleden van belang. Per BSO locatie wordt een vaste begeleider, die als mentor fungeert, aangesteld die verantwoordelijk is voor:

- de vormgeving en de structuur van kinderparticipatie in het BSO centrum;
- deskundigheid ontwikkelt op dit onderwerp;
- het motiveren van de kinderen en het enthousiasmeren van collega's;
- het begeleiden van het kind in het verzamelen van informatie en het doorgeven van informatie;
- het resultaat van de kinderparticipatie te laten zien;

Regelmatig zal de vaste begeleidster de kinderraad vergaderingen bijwonen, zodat zij de schakel kan zijn tussen de kinderraad en de locatie.

3.7 Verantwoordelijkheden en taken in de organisatie

Bij het opzetten en functioneren van de kinderraad heeft iedereen in de organisaties zijn eigen taken. Hieronder is weergegeven welke taken bij de verschillende functies horen:

Management/leidinggevende van de kinderopvang organisatie

- het uitzetten van het traject
- het bewaken van het traject
- inhoudelijke ondersteuning
- verantwoordelijkheid voor het slagen van het project
- deelname aan de werkgroep en trainingsbijeenkomsten
- verzamelt inhoudelijke informatie voor evaluatie en beslismomenten.
- informatiestroom tussen de kinderopvangorganisatie, de groepsleiding en de kinderen (of delegeert de contacten met de kinderen)
- advies aan management

- draagt zorg voor follow-up: jaarlijks terugkerende verkiezingen e.d.

Leidinggevende op de locaties

- Stuur leidsters aan inzake kinderopparticipatie.
- Verantwoordelijk voor de uitvoering van kinderopparticipatie op de vestigingen.
- Levert een bijdrage aan het beleid ten aanzien van kinderopparticipatie.
- Levert een bijdrage aan de evaluatie van het kinderopparticipatietraject.
- Adviseert MT en staf ten aanzien van kinderopparticipatie.

De groepsleiding

- Deelname aan eventuele trainingsbijekomsten.
- Vormgeving aan kinderopparticipatie op de vestiging.
- Instandhouding van kinderopparticipatie op de vestiging.
- Levert een bijdrage aan evaluaties en beslissingen.

De mentor van het kinderraadslid

- Zorgt (mede met het kind) voor de communicatie en informatie tussen kinderraad en de kinderen van de BSO.
- Woont zo mogelijk of zonnodig de kinderraad vergaderingen bij.
- Ontwikkelt deskundigheid op het gebied van kinderopparticipatie en de kinderraad.
- Zorgt dat kinderopparticipatie op de agenda blijft: de teambesprekingen en op de groep bij de kinderen.
- De vormgeving en de structuur van kinderopparticipatie in het BSO centrum.
- Het motiveren van de kinderen en het enthousiasmeren van collega's.

Samen met alle groepsleidsters van de BSO vestiging is de mentor verantwoordelijk voor resultaat van kinderopparticipatie.

4. Het opzetten van een kinderraad

Procesbeschrijving

In het voorgaande hoofdstuk zijn de voorwaarden beschreven waaronder gestart kan worden met een kinderraad. Het proces is beschreven voor organisaties die aan deze voorwaarden voldoen. Voor het implementeren van de kinderraad wordt een periode van een jaar uitgetrokken.

Naast de bijeenkomsten van de werkgroep vinden er bijeenkomsten plaats voor de groepsleiding en de begeleiders van de kinderraad. Het traject wordt in chronologische volgorde beschreven.

De werkgroep

De eerste start is het oprichten van een werkgroep Kinderraad. Deze werkgroep gaat het proces initiëren en begeleiden.

De werkgroep stelt in de eerste bijeenkomst vast wat de doelstellingen zijn van de kinderraad, welk beleid gehanteerd wordt en maken een plan van aanpak voor een traject.

Het managementteam stelt vervolgens dit plan vast. Commitment van de directie is van groot belang.

Daarna gaat de werkgroep aan de slag met de inventarisatie op alle BSO locaties hoe er met kinderp participatie gewerkt wordt. Met deze informatie wordt gekeken in hoeverre kinderp participatie geïmplementeerd is, hoeveel draagvlak er bij de groepsleiding is voor de installatie van de kinderraad en in hoeverre de kinderen gewend zijn aan kinderp participatie. Er moet een goede basis zijn, wil de kinderraad kans van slagen hebben.

Groepsleiding

Wanneer de inventarisatie klaar is, wordt er een bijeenkomst belegd voor de groepsleiding. De groepsleiding wordt geïnformeerd over de functie en de werkwijze van de kinderraad. De groepsleiding kan inspraak geven op de werkwijze.

Tijdens deze bijeenkomst kan bijvoorbeeld een gastspreker uitgenodigd worden, die bekend is met het werken met een kinderraad.

Aan de groepsleiding wordt gevraagd wie als mentor wil fungeren voor een gekozen kind en wie de belangen voor de kinderraad wil behartigen op de eigen locatie.

Werkgroep

De werkgroep stelt een reglement op voor de verkiezingen en een reglement voor de kinderraad. Er wordt materiaal ontwikkeld om de groepsleiding te begeleiden en de kinderen te informeren.

Voorbeelden van een reglement en een verkiezingsreglement zijn opgenomen in bijlage 3 en 4.

Begeleiders van de kinderraad

Met de vaste begeleiders van de kinderraad is er een bijeenkomst. Het doel van deze bijeenkomst is de vaste begeleiders van de kinderraad toe te rusten voor hun taak in het werken met de kinderen van de kinderraad. Voor deze bijeenkomst worden ook de locatiehoofden van de BSO centra uitgenodigd, zodat het voor ieder duidelijk is wat de taken en bevoegdheden zijn.

Deze bijeenkomst kan bestaan uit een training sociale en communicatieve vaardigheden, het begeleiden van een kindervergadering en het bepalen van de taken van de begeleiders.

De eerste taak van de begeleiders is om in samenwerking met het locatiehoofd en de collega groepsleiders verkiezingen uit te schrijven.

Kandidaatstelling en verkiezingen

De kinderen in de groepen worden ingelicht omtrent het opzetten van een kinderraad. De kinderen krijgen informatie over de werkwijze van de kinderraad en wat het voor hen betekent. In deze bijeenkomst wordt gevraagd wie zich kandidaat wil stellen. Belangstellende kinderen melden dit aan de groepsleiding. Nadat zij zich kandidaat hebben gesteld, gaan zij een verkiezingsprogramma maken en proberen stemmen te winnen door hun programma kenbaar te maken aan de andere kinderen.

“Bij de BSO Drakenstein in Capelle aan de IJssel waren maar liefst 8 kandidaten, ieder met een eigen verkiezingsprogramma.” Richard had een computer met een internetverbinding en een skelster hoog op zijn lijst staan.

Eva van de BSO Basisbende van Wasko liep door de gangen met een billboard en riep: “Stem op Eva!”

Spreek met de kinderen af hoe lang de verkiezingscampagne duurt. Kinderen houden er van om de vaart erin te houden. Dus een campagne van een week is voor de kinderen lang genoeg.

Verkiezingen

Kies een week uit waarin de verkiezingen worden gehouden. De verkiezingen zijn spannend voor de kinderen. Elke dag in de week kan er gestemd worden, zodat alle kinderen aan de beurt komen. Stemmen kan gedaan worden door bijvoorbeeld een stem uit te brengen door middel van een briefje te doen in een stembus. Op het briefje staat de naam van de kandidaat. Een andere mogelijkheid is om ‘melkbussen’ neer te zetten. Op de melkbussen staan de namen en de foto’s van de kandidaten. De kinderen kunnen een ‘fiche’ stoppen in de bus met de kandidaat die zij willen kiezen. Iemand van de groepsleiding houdt toezicht op het kiezen.

“Bij de IJsselkids was een ruimte als stemkantoor ingericht. In dit stemkantoor hingen de verkiezingsposters en stonden de stembussen. Onder toezicht van een groepsleidster konden de kinderen hun stem uitbrengen.”

Na een week worden de stemmen geteld. Dit gebeurt officieel in het bijzijn van de kinderen. De uitslag wordt via posters aan iedereen bekend gemaakt.

Om het allemaal een officiële status te geven kan de directeur daarna de centra bezoeken om de kinderen te feliciteren en uit te nodigen voor de installatievergadering.

Voor installatie van de kinderraad en de eerste vergadering zie 3.5.

Evaluatie

In het eerste jaar van de kinderraad wordt op diverse momenten geëvalueerd hoe de raad functioneert.

In de eerste plaats evalueren de begeleiders met de kinderen diverse keren per jaar hoe de vergaderingen verlopen en of de goede onderwerpen aan de orde komen. De vergaderingen worden op inhoud en proces beoordeeld. Gekeken wordt ook of er knelpunten zijn in de communicatie naar de BSO centra.

Na een jaar wordt aan de kinderen van de kinderraad gevraagd of zij het leuk en nuttig vinden en of de kinderraad resultaten oplevert.

Na een jaar evalueert de werkgroep of de raad aan zijn doelstellingen voldoet. Wat levert de kinderraad de organisatie op?

Na een jaar wordt ook de groepsleiding gevraagd wat de kinderraad voor hun BSO locatie oplevert, of de communicatie goed is, of zij voldoende geïnformeerd zijn of de kinderraad aansluit op de werkvormen voor kinderparticipatie, die op de BSO gebruikt worden.

De stappen in schema

Voorbeeld van een jaarplanning en de fases van het proces

Wanneer	Wat
Januari	Installatie van een werkgroep. Werkgroep komt bij elkaar. Doelstellingen formuleren. Vaststellen van beleid. Plan van aanpak maken en traject vaststellen. Vaststellen door MT.
Februari	Inventarisatie: stand van zaken: hoe wordt er aan kinderparticipatie gewerkt op de BSO centra?
Begin maart	Werkgroep komt bij elkaar: Vorbereiding bijeenkomst van de groepsleiding. Bespreken en ontwikkelen van materiaal m.b.t. kinderraad.
Maart	Bijeenkomst van de groepsleiding: Bespreking van de stand van zaken, aandachtspunten. Informatie voor de groepsleiding m.b.t. kinderraad. Informatie voor de kinderen m.b.t. kinderraad.
April	Werkgroep komt bij elkaar. Opstellen van een reglement. Positie van de kinderraad in de organisatie. Vaststellen van faciliteiten. Vaststellen van de begeleiders van de kinderraad. Uitschrijven van verkiezingen. Op de BSO centra geeft de groepsleiding aan de kinderen informatie over de kinderraad.
Mei	Kandidaatstelling door de kinderen.
Eind mei	Verkiezingen
Juni	Feestelijke installatie van de kinderraad
September	Eerste vergadering van de kinderraad Aandachtspunten: Leren vergaderen. Ondersteunen van de kinderen. Ondersteunen van de begeleidende groepsleiders. Werkvormen ontwikkelen voor de vergadering. Levend maken in de BSO centra.
December	Tweede vergadering Evaluatie van het vergaderen, begeleiden van de kinderen en communicatie naar de centra.
September jaar later	Evaluatie van de kinderraad door de werkgroep.

In bovenstaand voorbeeld wordt uitgegaan van een gekozen vertegenwoordiging per vestiging. Een verkiezing per vestiging geeft het beste resultaat. Het betreft de kinderen heel direct bij de kinderraad en zorgt voor een directe lijn tussen de centrale kinderraad en vestiging.

Het meest ideale is als er een oneven aantal kinderen in de kinderraad zit. Dit voorkomt problemen met stemmen.

Naast de verkiezing per vestiging zijn er ook andere mogelijkheden om tot een kinderraad te komen:

- verkiezingen per groep
- centrale verkiezingen
- kinderen melden zichzelf aan
- aangewezen leden door de groepsleiding
- evenredige vertegenwoordiging naar leeftijd, vestigingsgrootte of geslacht.

5. Ervaringen

In twee BSO centra is geëxperimenteerd met het opzetten van een kinderraad. JSO heeft deze organisaties begeleid. In dit hoofdstuk zijn de ervaringen beschreven.

5.1 IJsselkids B.V. te Capelle aan den IJssel

In 2003 heeft de stichting IJsselkids B.V. te Capelle aan den IJssel besloten om een kinderraad op te zetten.

Naar aanleiding van de uitslag van het rapport Welbevinden werd door het management van de IJsselkids de behoefte gevoeld om regelmatig met de oudere kinderen van de buitenschoolse opvang om de tafel zitten en hun bevoegdheden toe te kennen.

Voorafgaand aan de opzet van de kinderraad is besloten om een begeleidingstraject voor de groepsleiding op te zetten en kinderp participatie in het pedagogisch beleid te integreren.

In november 2003 was het begeleidingstraject voor de groepsleiding afgesloten en vanaf januari 2004 is gewerkt aan de ontwikkeling van de overkoepelende kinderraad van de 5 BSO vestigingen van IJsselkids.

Het opzetten van de kinderraad 'project kinderraad' is in een aantal stappen gedaan. Hieronder zijn de stappen weergegeven in chronologische volgorde:

Januari 2004

Het project 'Kinderraad' kent 3 projectbegeleiders: 2 interne begeleiders vanuit IJsselkids (de beleidsmedewerker en de pedagogische stafmedewerker) en 1 externe begeleider vanuit JSO. Samen met de 5 BSO locatiehoofden vormen zij de werkgroep 'Kinderraad IJsselkids'.

Kenmerkend voor de invoering van kinderp participatie bij de IJsselkids is de motivatie en strakke aansturing vanuit het management, de stafmedewerkers en de locatiehoofden. In januari is een plan van aanpak, een plan voor beleidsmatige inbedding en een traject geschreven door de beleidsmedewerker. Dit plan is vastgesteld door het managementteam.

Februari 2004

Door middel van een vragenlijst is geïnventariseerd hoe de groepsleiding werkt aan kinderp participatie op de BSO centra.

In de uitkomsten is te lezen dat iedereen met kinderp participatie aan de slag is en de grondhouding van de groepsleiding t.o.v. kinderp participatie positief is.

Maart 2004

In maart is een bijeenkomst voor de groepsleiding belegd om de opzet van de kinderraad uit te leggen. Een ervaringsdeskundige uit een andere organisatie is uitgenodigd om te vertellen over hun kinderraad. Het werd de groepsleiding duidelijk dat hun rol cruciaal is voor het slagen van de kinderp participatie in het algemeen en de kinderraad in het bijzonder.

De groepsleiding heeft in deze bijeenkomst een jaarplanning gemaakt voor 'kinderp participatie-activiteiten' en een mentor benoemd voor het kinderraadslid van hun BSO centrum.

Deze mentor is samen met het locatiehoofd verantwoordelijk voor het op de agenda houden van kinderp participatie.

April 2004

De werkgroep schrijft het reglement voor de kinderraad en het verkiezingsreglement. (Zie bijlage 3 en 4).

Een aantal faciliteiten zijn afgesproken:

- Het vervoer van de kinderen van en naar de vergadering.
- De mentoren worden in de gelegenheid gesteld de kinderraadsvergaderingen bij te wonen met de volgende twee doelen:
 - Ter ondersteuning van het kinderraadslid op de vergadering, emotioneel, maar ook met betrekking tot de informatie-uitwisseling van en naar het BSO centrum.
 - Voor de bekendheid en het creëren van draagvlak voor de kinderraad.
- Indien nodig komt invalleiding op de groep vanwege de afwezigheid van de mentor.

De data voor de verkiezingscampagne en de verkiezingen zijn vastgesteld.

De groepsleiding informeert de kinderen over de kinderraad en de komende verkiezingen.

Mei 2004

Met de locatiehoofden en de mentoren van de kinderen is er een bijeenkomst om de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen te bespreken.

Vanuit ieders taak wordt stil gestaan bij de gespreksvaardigheden en sociale vaardigheden om effectief te communiceren met kinderen.

Eind mei kunnen de kinderen zich kandidaat stellen en start de verkiezingscampagne. Bij een aantal centra stellen zich wel 10 kinderen kandidaat. Met posters aan de muren prijzen de kandidaten zichzelf en hun verkiezingsprogramma aan.

Juni 2004

In de tweede week van juni volgen de verkiezingen. Op 17 juni 2004 wordt de kinderraad door de directeur geïnstalleerd (zie bijlage 5 artikel van Artikel Kiddo, september 2004, Kinderen beslissen mee.). Bij de installatievergadering zijn ook de ouders en de mentoren uitgenodigd.

Een aantal centra vormen, uit de kinderen die niet gekozen werden voor de centrale kinderraad, een kinderraad voor de locatie.

September 2004

Op 16 september 2004 is de eerste vergadering. Met de BSO busjes zijn de kinderen en de mentoren naar de vergadering gekomen.

Ter voorbereiding van de eerste kinderraadsvergadering is in september een stramien ontwikkeld voor de vergaderingen. Elke vergadering krijgt een vast patroon. De vergaderingen duren altijd een uur. Er zijn 4 vergaderingen per jaar.

In de eerste vergadering is er volop aandacht voor de kennismaking en het leren vergaderen.

In het onderstaande verslag van deze eerste vergadering is dat te lezen.

De mentoren van de kinderen zijn bij deze eerste vergadering aanwezig. Zij zijn de kinderen tot steun en zelf ook enthousiast dat zij bij het opzetten van de kinderraad betrokken zijn.

Extra aandachtspunt bij de aanwezigheid van de mentoren is wel dat zij niet hun mening kunnen geven.

Het gaat in die vergadering om de mening van de kinderen!

Verslag van de kinderraad van de IJsselkids 16 september 2004

Aanwezig: Floor, Lisa, Cornelia, Richard, Dave, Maarten, Dionne (in plaats van Nordin), Manon (van het hoofdkantoor) en Marjanne (JSO)

Afwezig: Roy Visser (Toverburcht), Liedeke (van het hoofdkantoor); Jeremy Bereman gaat niet meer naar de BSO.

1. Welkom

Manon heet de aanwezigen welkom.

Manon heeft een klok op het bord getekend, waar het verloop van de vergadering op getekend staat; waarover we gaan praten en hoe lang we erover gaan praten.

2. Kennismaken

De deelnemers van de kinderraad leren elkaars namen door een spelletje kranten meppen.

3. Manon geeft uitleg over vergaderen; iedereen krijgt voorafgaand aan de vergadering een agenda toegestuurd. Hierop staat waarover we gaan praten in de vergadering.

Elke vergadering zal de volgende agendapunten hebben:

- 1 Opening
- 2 Notulen
- 3 Agendapunt 1 – wat willen de kinderraadsleden?
- 4 Agendapunt 2- wat willen de kinderen op de BSO?
- 5 Mededelingen en vragen vanuit het managementteam (waaronder de directie)
- 6 Rondvraag

Manon legt uit wat 'notulen' zijn en vraagt of er elke vergadering iemand van de kinderen wil notuleren. Ook zal een van de volwassenen notulen schrijven.

Dave wil deze keer notuleren en Marjanne ook.

4. Met elkaar stellen de kinderen de agendapunten voor de kinderraad voor dit jaar vast. Iedereen schrijft de onderwerpen op die hij/zij besproken wil hebben in de kinderraad. De kinderen plakken daarna stickers bij de onderwerpen die opgeschreven staan. De onderwerpen die de meeste stickers hebben zullen dit jaar op de agenda staan:

Er worden in totaal 21 onderwerpen bedacht, maar de 4 onderwerpen met de meeste stickers zijn:

- 1 internet op de BSO (5x)
- 2 slapen op de BSO (4x)
- 3 vaker naar het zwembad (4x)
- 4 een trampoline op de BSO (2x)

In de volgende vergadering is 'het internet' een agendapunt in de vergadering.

Twee Huiswerkopdrachten

Opdracht 1: De kinderen inventariseren op hun BSO wat belangrijke punten op hun BSO zijn, bijvoorbeeld door middel van een ideeënbus of een kindvergadering.

Iedereen moet 3 punten uit zijn BSO meenemen naar de kinderraadsvergadering, dan worden uit al deze punten de 3 punten gekozen die op de agenda van de kinderraad komen staan in de volgende vergaderingen.

Opdracht 2: Vraag vanuit het management:

Nu krijgt ieder kind een cadeautje bij zijn verjaardag en bij het afscheid van de BSO. Het management wil terug naar 1 cadeautje en vraagt aan de kinderen wat ze liever willen: een afscheidscadeau of een verjaardagscadeau.

5. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

6. Afsluiting

Oktober

In oktober is een bijeenkomst met de mentoren van de BSO centra.

Agendapunten in deze bijeenkomst:

- evaluatie van de eerste kinderraadsvergadering
- stand van zaken kinderp participatie op de BSO centra
- taken van de begeleider
- het maken van een jaarplanning.

Vervolg

De ontwikkeling van de kinderraad is nog in volle gang.

Ontwikkelpunten:

De IJsselkids willen een hogere participatiegraad van de kinderen bereiken. De inspraak van de kinderen moet tot een groter resultaat leiden.

Wellicht gaat er vaker vergaderd worden, omdat er veel onderwerpen ter bespreking liggen. De druk op de vier geplande vergaderingen is te groot.

De bekendheid van kinderp participatie en de kinderraad binnen de organisatie moet worden vergroot.

5.2 Stichting Wasko in Papendrecht

Bij de Stichting Wasko in Papendrecht is in september 2002 een kinderraad gekozen.

Voordat het zover was hebben alle groepsleidingen een training kinderp participatie gekregen en is er beleid op kinderp participatie ontwikkeld. De ontwikkeling van een kinderraad past in het kwaliteitsbeleid van de organisatie. WASKO wil in haar manier van werken rekening houden met de wensen van de kinderen.

De directie heeft samen met de groepsleiding bepaald dat er een kinderraad zou moeten worden samengesteld. De groepsleiding heeft dit vervolgens gecommuniceerd met de kinderen. Eén van de locatiehoofden van WASKO heeft de BSO als speciaal aandachtsgebied in haar takenpakket. Zij heeft een reglement opgesteld en verkiezingen uitgeschreven. In september 2002 is de kinderraad gekozen en geïnstalleerd.

De kinderraad vergadert 10 x per jaar, dat wil zeggen er zijn 5 voorbereidende vergaderingen en 5 echte vergaderingen met de directeur.

De kinderraad vergadert 5 maal per jaar met de directeur over allerlei onderwerpen die de kinderen aangaan: speelgoed, regels, veiligheid en zelfstandigheid en internetaansluitingen.

De kinderen zijn tevreden over hun deelname in de raad. Zij zijn blij met het beleid van de organisatie en het feit dat ze regelmatig met het management aan tafel zitten en zaken kunnen regelen voor hun BSO's. De raad wordt bij de vergaderingen begeleid door 2 vaste begeleiders: een locatiehoofd en een groepsleidster. Zij helpen de kinderen bij het opstellen van de agenda, het maken van de notulen en leren de kinderen vergadertechnieken.

Knelpunten

Na een klein jaar werken met de kinderraad liepen de begeleiders van de kinderraad tegen de volgende punten op:

- Hoe creëer je draagvlak voor de kinderraad bij de groepsleiding en de kinderen?
- Hoe houd je kinderp participatie levend in de manier van werken bij de groepsleiding?
- Hoe vind je goede vormen van vergaderen met de kinderen, en het bijzonder ook met jonge kinderen?

- Het beleid voor kinderp participatie is te versnipperd. Hierdoor zijn de grote lijnen niet meer zichtbaar (alle stukken over kinderp participatie zijn samengevoegd tot een document, kinderp participatie is opgenomen als onderdeel van vacatures, sollicitatiegesprekken en functioneringsgesprekken.)

Oplossingen voor de knelpunten

- training en enthousiasmeren van de groepsleiding met als doel draagvlak en betrokkenheid vergroten:
 - Benoeming van een mentor per centrum.
 - Maken van een jaarplanning kinderp participatie. In vier BSO's is een jaarplanning gemaakt en zijn hiervoor werkvormen en een eindverantwoordelijke leidster vastgesteld. Deze leidster is tevens degene die het kinderraadslid begeleid.
 - Training per BSO locatie (waarin o.a. een video van de kinderraad is vertoond).
 - Het ontwikkelen van een structuur en betere werkvormen voor het vergaderen met kinderen.

Valkuilen bij de vergaderingen

- Kinderen maken vaak praktische opmerkingen; ze zijn hun pen kwijt, de notulen vergeten etc.
- De vergaderingen zijn saai; lang zitten en lang praten.
- De voorzitter (volwassene) houdt lange monologen om zaken aan de kinderen uit te leggen.
- Er zijn jonge kinderen bij, die niet veel zeggen; zij zijn niet vaak aan het woord.

Door het maken van een video van de vergadering is goed te bespreken wat verbeterpunten zijn en wat de rol van iedereen is in de vergadering.

Een duidelijke structuur en actieve werkvormen maken dat de vergaderingen interessant zijn voor de kinderen.

- Het visualiseren van de kinderraad en kinderp participatie in de BSO centra:
 - Het ophangen van een foto van de kinderraad.
 - Het ophangen van de notulen.
 - Het plaatsen van de notulen in een krantje.
 - Beleid kenbaar maken naar kinderen en ouders, bijvoorbeeld ophangen in het centrum (bij alle locaties werd besproken hoe je 'kinderp participatie en de kinderraad' zichtbaar kan maken in het centrum. In alle centra werd een foto van de kinderraad opgehangen)
 - Resultaten laten zien.

- Beleid kinderp participatie is te versnipperd:

Alle stukken over kinderp participatie zijn samengevoegd tot een document, kinderp participatie is opgenomen als onderdeel van vacatures, sollicitatiegesprekken en functioneringsgesprekken.

Evaluatie

Na twee jaar is er een evaluatie met de kinderen en de organisatie.

De meerwaarde van de kinderraad wordt als volgt beschreven door de organisatie: het is een extra dimensie in het werken voor de groepsleiding, de kinderen zijn tevreden en het levert de organisatie veel positieve publiciteit op.

Uit de evaluatie met de kinderen komt het volgende naar voren: de kinderen vinden het leuk om in de kinderraad te zitten, omdat ze dan onderwerpen kunnen inbrengen en mee kunnen denken en beslissen hierover.

De kinderen ervaren een goede begeleiding, zowel binnen de kinderraad als op het BSO centrum. De kinderen vinden het niet moeilijk om in het BSO centrum aan hun informatie te komen.

Wat betreft de resultaten zijn de kinderen minder tevreden. Op de ingebrachte onderwerpen is voor iets meer dan 50% resultaat bereikt. De kinderen geven aan dat ze invloed ervaren als ze iets willen veranderen, maar dat het niet altijd tot resultaat leidt.

Een voorbeeld van de evaluatie met de kinderen is te vinden in bijlage 6.

Van de website van WASKKO www.wasko.nl

WASKO'S Kinderraad

Medio 2002 heeft WASKO een kinderraad in het leven geroepen. September 2002 werd de kinderraad een feit! Voorafgaand volgden er enkele maanden van voorbereiding, waaronder het opstellen van het reglement en op de buitenschoolse opvang groepen werd een heuse verkiezingscampagne gehouden. Ieder jaar op prinsjesdag zijn er, op alle BSO's van WASKO, kinderraadsverkiezingen. Er wordt per buitenschoolse opvang minimaal één afgevaardigde gekozen, een buitenschoolse opvang met meer dan 40 kindplaatsen heeft zelfs twee afgevaardigden.

In overleg met de kinderen is besloten om 1x per 5 weken te vergaderen met de gehele kinderraad. Zo wordt er 1x een informele vergadering gehouden op het Centraal Bureau van WASKO, hierbij is de directeur aanwezig. En 1x een formele vergadering op een buitenschoolse opvang (dit rouleert), bij deze vergadering is Michelle de Groot (unitmanager unit 3) de voorzitter en vaste begeleidster Gonneke Hak (unit 3 BSO De Basisbende).

Het reglement wat bij de start in 2002 is opgesteld, wordt herzien i.s.m. JSO. Deze organisatie heeft ons in 2003 ondersteuning gegeven. Daaruit hebben wij (WASKO) goede tips en adviezen gekregen ter verbetering van WASKO's kinderraad.

Waarom een kinderraad?

Vanuit ons pedagogisch beleid hecht WASKO een groot belang aan kinderparticipatie. Dit is in de Buitenschoolse opvang zelfs een elementair onderdeel van het dagelijkse groepsgebeuren. Wij willen kinderen motiveren om te leren dat zij via goede, open communicatie veel kunnen bereiken, kinderen worden daardoor gestimuleerd zich verbaal te uiten. Zo versterkt kinderparticipatie de eigenwaarde; er wordt naar hen geluisterd.

In de kinderraad moeten zij leren de mening van hun buitenschoolse opvang genootjes te verwoorden, kinderen moeten naar elkaar luisteren en elkaars mening respecteren. En wie weten het beter dan de kinderen hoe plezierig het is op de BSO?

Een voorbeeld: de kinderen hebben door middel van stemmen gekozen voor gele herkenbaarheidsbandjes voor als wij op stap gaan. de onderwerpen lopen uiteen van internet, huiswerkhoeke tot broodbeleg.

De huidige kinderraad die gekozen is in september 2004 bestaat uit:

BSO De Basisbende: Eva Romijn en Nathan Janssen

BSO Frank en Vrij: Frank Wolff en Romana Louzna

BSO Trossen Los: Michelle de Laat en Nico v.d. Berg

BSO Rommeldam: Eline van Bruggen en Denise Vos.

Samen met de leden wordt er een jaarplanning gemaakt met onderwerpen die zij het komende jaar in de kinderraad willen behandelen. Deze onderwerpen hebben zij samen met hun BSO genootjes gekozen. Deze jaarplanning zal op de BSO's komen te hangen, zodat voor iedereen goed zichtbaar is wat ze nog willen en wat al bereikt is.

6. Literatuur

Literatuurlijst

Primo, Wacht maar tot ik koning ben, uitgeverij IMCO, 1996.

Primo, Bofferds, uitgeverij IMCO, 1996.

NIZW, J.A.M. Rijnen/E.T. Schreuder, Geef ze de ruimte, 1997.

Bakermat, Jan van Gils, Duel of duet (2001).

SWP, Bakermat, Martine Delfos, Luister je wel naar mij? Gespreksvoering met kinderen tussen 4-12 jaar, 2000.

SWP, Kees Waaldijk, over klein zijn en groot worden, ideeën van Korczak, 1999.

De Tijdstroom, Micha de Winter, kinderen als medeburgers, kinder- en jeugdparticipatie als maatschappelijk opvoedingsperspectief, 1995.

Stichting Medelanders, Handleiding Kinderraden, Wie is hier de baas? De kinderraad van Delfshaven.

Website van de BSO organisaties:

www.wasko.nl

www.ijssekids.nl

Bijlagen

1. Ontwikkelingskenmerken
2. Werkvormen
3. Reglement Centrale Kinderraad IJsselkids
4. Verkiezingsreglement IJsselkids
5. Artikel Kiddo, september 2004, Kinderen beslissen mee
6. Evaluatie van de kinderraad door kinderen van WASKO

Bijlage 1: Ontwikkelingskenmerken

<p>7-10 jaar</p> <p>Cognitieve ontwikkeling Interesse in feiten. Logisch nadenken: inzicht in oorzaak en gevolg. Verzamelen en sparen.</p> <p>Sociaal-emotionele ontwikkeling Ontwikkeling van normen en waarden. Vriendschappen zijn belangrijk: kinderen leren samenwerken. Fantasiespel gaat over. Ze willen 'groot' zijn Ontwikkeling van zelfvertrouwen Ontwikkeling van vaardigheden (hobby's, sport/spel) Ontwikkeling van zelfstandigheid Je veilig voelen als je erbij hoort</p>	<p>Aanpak van kinderteilname 7-10 jarigen Bij de aanpak ligt de nadruk op spellen en symbolen. Bezigt zijn en bewegen is belangrijk, niet zozeer lezen en praten. Korte concentratie, dus afwisseling is belangrijk. Groepsleiding doet concrete en afgebakende voorstellen. Niet te lang wachten met het resultaat.</p>
<p>11 – 12 jaar</p> <p>Cognitieve ontwikkeling Kunnen zich steeds beter concentreren. Kunnen realistisch denken. Kunnen abstract denken. Kritische houding naar alles wat gewoon is.</p> <p>Sociaal-emotionele ontwikkeling Gericht op hetzelfde geslacht. Last van stemmingen. Ontwikkeling van de 'peer group'. Organiseren is leuk. Spelen steeds minder. Spelen buiten (weg van volwassenen). Hebben groepsbelangen.</p>	<p>Aanpak van kinderteilname Open vragen stellen kan bij deze groep. Zorg voor een begrenzing in bijv. budget en de regels van de organisatie. Verbale aanpak wordt steeds belangrijker (praten, lezen, schrijven), maar zorg voor afwisseling in werkvormen. Dit houdt de motivatie erin en is voor de groepsleiding ook leuker. Kinderen kunnen meehelpen bij de voorbereidingen. Enquêtes, groeps gesprekken, kinderraad. Tussen start en resultaat kan enige tijd zitten.</p> <p>Bedachte activiteiten kunnen ze met enige ondersteuning zelf organiseren</p>

Bijlage 2: Werkvormen

De werkvormen van de kinderraad dienen aan te sluiten bij de ontwikkelingsfase en de belevingswereld van de kinderen.

Doel van de werkvormen is het vergroten van de inzet en de betrokkenheid van de kinderen tijdens de vergaderingen.

De werkvormen doen een beroep op meerdere zintuigen en maken de vergaderingen levendig. Het gaat om de afwisseling van horen, zien, zeggen en doen.

In de vergaderingen kan van onderstaande werkvormen gebruik worden gemaakt:

Belangrijk bij de werkvormen is dat er naar gestreefd wordt de mening van alle kinderen te horen.

Kennismaken

Kranten meppen

Alle kinderen gaan in een kring zitten.

Een van de kinderen wordt in het midden gezet, de lege stoel wordt weggehaald.

Het kind in de kring is de tikker; de tikker mag alleen op de bovenbenen van de overige kinderen slaan.

Er wordt een naam genoemd. Het kind dat zijn naam hoort, noemt gauw een andere naam. Zo gaat het een poosje door, en de tikker probeert het kind dat genoemd wordt af te tikken.

Lukt het de tikker het kind af te tikken, voordat het een andere naam genoemd heeft, dan is het kind af.

Het kind dat af is wordt de nieuwe tikker. Het kind dat nu gaat zitten mag als eerste een naam noemen.

Naamrebus

Ieder kind zegt zijn naam in een voorstelronde en maakt vervolgens een rebus op zijn naam. De rebussen komen in een doos die rondgaat. Iedereen pakt een rebus uit de doos en probeert het betreffende kind op te zoeken om kennis te maken. De rebussen worden na het spel op de tafel van het betreffende kind gezet. Er volgt nog een ronde door de groep om voor te stellen.

Meningsvorming

Stille wanddiscussie

De groepsleiding bereidt een aantal vragen/stellingen voor. Deze vragen staan op flap-overs en hangen in de vergaderruimte. De kinderen krijgen allemaal een aantal 'post-its' en een stif. Ieder kind denkt in stilte na over een mogelijk antwoord op de vragen en schrijft dit op de post-it. De post-it wordt op de flap geplakt van de vraag. Als iedereen klaar is worden de flappen besproken.

Stemmen met stellingen: rode en groene stembordjes

Kinderen bespreken in tweetallen hun mening over een zaak; daarna vertelt de een in de kring wat de mening van de ander over het onderwerp is.

Onderzoek

Wanneer de kinderen hun mening moeten vormen over iets, geef hun dan de mogelijkheid om kennis te vergaren of ervaringen op te doen.

Afhankelijk van het onderwerp zijn er vele mogelijkheden: ga naar een andere BSO, naar een speelgoedzaak, een meubelzaak en laat je uitnodigen bij een vergadering van de jongerenraad van de gemeente, zoek op internet naar kinderrechtpagina's of houd een interview.

Uitspelen

Wat zou je het liefste anders willen op de BSO? In tweetallen kunnen kinderen bespreken wat zij anders zouden willen. Ze bespreken samen hoe zij dit visueel aan de andere kinderen kunnen laten zien. Ieder tweetal laat aan de rest van de kinderen hun idee zien via het toneelstukje wat zij hebben ingestudeerd. De andere kinderen proberen te raden wat er gespeeld wordt. Alle ideeën worden op een flap genoteerd.

Stemmen

- Door stickers (rood en groen) te plakken bij stellingen, voorwerpen, activiteiten etc. kan er worden gestemd.
- Kinderen gaan in cirkels/hoeken staan, waar aangegeven staat waar ze op stemmen.

Spelvorm: ideeënslang

Onderwerp: voorbeeld: welk cadeau geeft IJsselkids bij afscheid van een kind?

Voor: bij de plant

Tegen: bij het bord

Half/half: op, onder of tussen de tafel

Stel je voor dat:

- iedereen hetzelfde afscheidscadeau krijgt;
- iedereen een ander afscheidscadeau krijgt;
- er heel groot 'IJsselkids' op je cadeau staat;
- het een heel nuttig cadeau is (en niet leuk);
- het een heel leuk cadeau is (en niet nuttig).

Evaluatie

Evaluatie: kinderen op de tredes van een trap laten gaan staan om te evalueren. De hoogte van de tredes bepaalt de waardering voor een onderwerp, een zaak.

Alle kinderen een beurt geven

Alle kinderen een beurt geven in de kinderraad (bijv. door iedereen 3 luciferhoutjes te geven. Alle kinderen moeten de 3 lucifertjes opmaken door 3 keer hun mening te geven in de kinderraad)

Informatie

De kinderen van de kinderraad maken een krant voor de andere kinderen van de BSO's over wie ze zijn, wat ze doen in de raad, waar ze over praten en wat de resultaten zijn.

De kinderen maken een video over de kinderraad voor de andere kinderen of een website.

Bijlage 3: Reglementen Centrale Kinderraad IJsselkids

Woorden

Artikel 1.

De Kinderraad bestaat uit negen leden.

Artikel 2.

De leden worden gekozen door de kinderen van de BSO waar ze naar toe gaan.

Artikel 3.

Per BSO wordt één Kinderraadslid gekozen.

Artikel 4.

De verkiezingen zijn geheim: niemand komt erachter voor wie je stemt.

Artikel 5.

Om in de Kinderraad te komen, moet je minstens acht jaar zijn en een jaar bij IJsselkids op de BSO zitten. Dat hoeft niet als de BSO korter dan een jaar bestaat.

Artikel 6.

De leden van de kinderraad vertegenwoordigen de mening van alle kinderen op hun BSO, dus niet alleen hun eigen mening.

Artikel 7.

De kinderraad vergadert 4 keer per jaar met de directie.

De leden van de kinderraad bespreken 4 keer per jaar op hun BSO wat er besproken is in de kinderraad (notulen) en wat er besproken moet worden in de kinderraad (agenda).

Artikel 8.

De kinderraad denkt mee over de volgende dingen:

- pedagogisch beleid
- klachten van kinderen
- dingen die op veel (of alle) BSO's gebeuren
- nieuws over BSO en/of kinderopvang.

Artikel 9.

Één keer per jaar worden er verkiezingen gehouden voor de kinderraad, in mei.

Artikel 10.

De nieuwe Kinderraad vergadert in september voor het eerst, tegelijk met de oude Kinderraad (die vergadert dan voor het laatst).

Artikel 11.

Kinderen kunnen hooguit twee jaar achter elkaar in de Kinderraad gekozen worden.

Artikel 12.

Als een lid van de kinderraad stopt met de BSO, mag die BSO tussendoor een nieuw lid voor de kinderraad kiezen. Deze invaller treedt tegelijk met de rest van de kinderraad af in september.

Artikel 13.

Bij de vergaderingen van de kinderraad is een medewerker van IJsselkids aanwezig om notulen te maken. Deze medewerker mag niet stemmen of meepraten in de kinderraad.

Bijlage 4: Verkiezingsreglement Kinderraad IJsselkids

Artikel 1.

De verkiezingen voor de Kinderraad zijn elk jaar in mei.

Artikel 2.

De Kinderraad, de notulist en de coördinatoren van IJsselkids organiseren samen de verkiezingen.

Artikel 3.

De datum van de verkiezingen wordt acht weken van tevoren op alle BSO's bekend gemaakt.

Artikel 4.

Kinderen die in de kinderraad willen, kunnen zich vanaf de bekendmaking vier weken lang kandidaat stellen.

Artikel 5.

De namen van de kandidaten worden per BSO op een lijst gezet. Die lijst wordt vier weken voor de verkiezingen in alle ruimtes van de BSO opgehangen.

Artikel 6.

Op de verkiezingsdatum wordt op elke BSO een stembus geplaatst.

Kinderparticipatie

Marjanne van Esveld en
Manon L'Abée

Kinderen

Na een heftige verkiezingscampagne werd bij kinderopvangorganisatie IJsselkids een kinderraad geïnstalleerd. Een afvaardiging van kinderen zit voortaan vier keer per jaar met de directeur aan tafel om op het hoogste niveau zaken te bespreken die de kinderen in de buitenschoolse opvang aangaan.

'Na een toespraakje van de leidinggevende legt Quinten uit aan de ouders wat kinderpacticipatie is'

Aanleiding van de installatie van de kinderraad was een onderzoek naar het welbevinden van de kinderen waaruit bleek dat de oudste kinderen het niet altijd meer naar hun zin hadden op de buitenschoolse kinderopvang. Ook de groepsleiding gaf aan dat de tijd rijp was voor het opzetten van een kinderraad. De kinderraad wordt overigens niet gezien als op zichzelf staande activiteit, maar als onderdeel van het kinderpacticipatieproces voor alle kinderen. Samen met JSO- expertisecentrum voor jeugd en samenleving en opvoeding werd een traject uitgezet voor het ontwikkelen van beleid, de training van de groepsleiding en het opzetten van de kinderraad. Dit traject loopt nog tot het einde van het jaar.

Informereren van de ouders

De ouders werden op verschillende manieren op de hoogte gebracht van het werken met kinderpacticipatie en de nog op te richten kinderraad. Samen met de groepsleiding organiseerden de kinderen een ouderavond. Na een toespraakje van de leidinggevende legt Quinten (10 jaar) uit aan de ouders wat kinderpacticipatie is. Om vervolgens over te gaan op een afwisselend programma.

Verkiezingen

De verkiezingscampagne begint in de eerste week van juni. Kinderen van 7 jaar en ouder van de 6 bso-locaties kunnen zich kandidaat stellen. Op elke locatie melden zich ongeveer 5 tot 10 kandidaten, die hun verkiezingsprogramma op grote posters bekend maken. Programmapunten zijn onder andere: met de buitenschoolse kinderopvang op kamp, een opmaakhoek en een danshoek, play-stationsspelletjes en een internetaansluiting.

beslissen mee

Foto's: ????????

De kinderen van de kinderraad 2004/2005

De stemmen worden op 9 juni geteld, 9 raadsleden worden gekozen.

Op 17 juni wordt de raad officieel geïnstalleerd. De nieuwe raadsleden worden naar de vergaderzaal begeleid door ouders, broertjes, zusjes, vriendjes en de leidster van hun vestiging.

Rond de grote vergadertafel volgt een plechtig moment: de kinderen vertellen elkaar aan de hand van de verkiezingsposters wat er op hun programma staat. Daarna installeert de directeur de raad met een klap van de hamer.

'De kinderen vertellen elkaar aan de hand van de verkiezingsposters wat er op hun programma staat'

De kinderen krijgen een oorkonde, een map met het reglement en ruimte voor notulen en een rugzakje. De eerste echte vergadering zal plaatsvinden op 16 september.

Pedagogisch beleid

Over kinderpaticipatie staat in het pedagogisch beleidsplan van IJsselkids:

Kinderpaticipatie is een mentaliteit en geen activiteit. Het is een rode draad in de aanpak met kinderen. Kinderpaticipatie heeft tot doel dat kinderen medezeggenschap hebben bij zaken die hen direct en indirect aangaan. We onderscheiden verschillende niveaus van medezeggenschap:

- Het verkrijgen van informatie;
- Het geven van advies, zonder beslissingsbevoegdheid;
- Mogelijkheid tot overleg met gezamenlijke beslissingsbevoegdheid;
- Beslissingsbevoegdheid.

Op donderdagavond vond op bso De Zevensprong een ouderavond plaats. De kinderen van de bovengroep waren ook welkom.

Er werd over kinderpaticipatie gepraat. De ouders konden naar tafels met spelletjes over kinderpaticipatie gaan, die de kinderen zelf verzonden en gemaakt hebben. Er was een zelfgemaakt spelbord en een quiz en een soort memorie. Er waren ook hapjes en er werd gepresenteerd door Quinten. Op het eind werd er een videoband laten zien van een gymles waar Dave gymmeester was. Het verliep leuk.

De winnaar van de quiz werd ook nog bekend gemaakt en kreeg een prijsje. Het was fantastisch!

Dave en Quinten

De ontwikkeling van een overkoepelende kinderraad valt binnen het project 'Kinderparticipatie in de bso'. Voor dit project ontvangt JSO 5 jaar subsidie van de provincie Zuid-Holland. Binnen een pilot werd ervaring in het opzetten en begeleiden van een kinderraad opgedaan bij de stichting Wasko in Papendrecht en bij IJsselkids B.V. in Capelle aan den IJssel. In het najaar zal een handboek verschijnen over het opzetten van een overkoepelende kinderraad bij middelgrote en grote kinderopvangorganisaties.

Op welke niveaus er over de verschillende zaken wordt meebeslist staat per vestiging beschreven in de pedagogisch werkplannen. De verschillen hierin zorgen ervoor dat de eigen sfeer en het eigen karakter van de vestigingen bewaard blijven.

Het uiteindelijke doel van IJsselkids, op het gebied van kinderpacticipatie, was het invoeren van een Centrale Kinderraad. Nu deze is ingevoerd hebben de kinderen ook in de hoogste overlegvorm medezeggenschap.

Onderwerpen waarover de kinderen in de kinderraad mee mogen denken zijn onder andere:

- het pedagogisch beleid;
- klachten van de kinderen;
- dingen die op veel (of alle) bso's;
- nieuws over bso en/of kinderopvang.

Hoe verder?

Het invoeren van kinderpacticipatie is bij IJsselkids goed ontvangen, wordt door alle geledingen in de organisatie onderschreven en is niet meer weg te denken in de manier van werken. Het traject loopt nog tot december en tot die tijd zal er nog ondersteuning nodig zijn. Naarmate alle partijen er meer ervaring mee opdoen, zal het proces zich ontwikkelen en verdiepen. Een belangrijke factor in het slagen van de kinderraad is de begeleiding van de leden van de kinderraad op de bso's. De raadsleden moeten zelf hun informatie verzamelen bij de andere kinderen en verslag doen van wat ze in de raad hebben besproken. Verder wordt hard gewerkt aan het

ontwikkelen van werkvormen voor het vergaderen. De (kinderraad)begeleiders, de directeur en de kinderen moeten leren om met elkaar te vergaderen.

'Het allerbelangrijkste is dat de kinderen (weer) met plezier naar de buitenschoolse kinderopvang komen'

De opvang van kinderen kan verbeteren door de kinderen op de bso inspraak te geven over de onderwerpen die hen direct aangaan. Cruciaal is dat deze inspraak leidt tot een concreet resultaat voor de kinderen. Daarnaast heeft kinderpacticipatie positieve effecten op het zelfvertrouwen, de communicatieve vaardigheden en de betrokkenheid van kinderen bij de bso. Maar het allerbelangrijkste is dat de kinderen (weer) met plezier naar de buitenschoolse kinderopvang komen.

*Manon L' Abee is pedagogisch stafmedewerker bij IJsselkids.
E-mail: M.Labee@ijsselkids.nl
Marjanne van Esveid is werkzaam bij JSO - expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding.
Telefoon: 0182-547898
E-mail: M.vanEsveid@jso.nl*

WASKO Papendrecht
nov 2004

Heb je iets te vertellen in de kinderraad?

We willen heel graag weten hoe je het vond om in de kinderraad te zitten en of je tevreden bent over wat de kinderraad bereikt heeft. Wil je alsjeblieft deze enquête voor ons invullen. Het is belangrijk dat je het voor jezelf invult, zodat wij weten hoe jij er over denkt. Tijdens het invullen heb je 4 kleurpotloden nodig: roze, geel, oranje en blauw.

Alvast bedankt voor het invullen!

Marjanne van Esveld

JSO

Naam: Anne BSO: Xasis Bende Leeftijd: 11 jr. Datum: 8 november
Romijn

1.

Wat vonden jullie ervan om in de kinderraad te zitten? Erg leuk

Waarom? omdat ik zelf lekker mee kan denken. En de rest ook mee te laten denken.

Vond je het moeilijk?

AF EN TOE

Vond je het makkelijk?

WAAK WAAL

2.

Over welke onderwerpen hebben jullie vergaderd? Buitenspeelgraad, w.c.
activiteiten, huiswerkhoek

Wie heeft de onderwerpen verzonnen? ja Eigelijk met z'n allen.
iedereen heeft wel wat verzonnen.

3.

Over welke onderwerpen hebben jullie vergaderd in de kinderraad en heeft dit resultaat gehad? Is er iets veranderd op de bso nadat jullie er in de kinderraad over hebben gepraat? ja Best wel veel

Vul de onderwerpen hieronder in in het rechter vakje. En geef met een kleurpotlood aan wat je er van vindt Er is ook nog ruimte om er een opmerking bij te schrijven, maar dit hoeft niet!

Kleur roze: De begeleiding van de kinderraad vraagt jullie wat jullie willen en er gebeurt niks mee.

Kleur geel: De begeleiding van de kinderraad vraagt aan jou wat je wilt. De begeleiding bepaalt wat er gebeurt.

Kleur oranje: Wat er gebeurt hebben de begeleiding van de kinderraad en jullie samen bedacht.

Kleur blauw: Wat er gebeurt is wat jullie willen.

Als je vindt dat er soms twee kleuren in een vakje horen dan kan dit ook. Wil je iets erover zeggen dan kun je dat in de laatste rij er bijschrijven.

onderwerp	Welke kleur geef je?	Ik wil hier iets over zeggen.
1. Let toilet		-
2. Buitenspelged		Er was (bijna) niks Aan gedaan!
3. activiteiten		dat vond (vind) ik Erg leuk.
4. huis werkboek		-
5. internet		ik weet van mijn moeder dat Er aan Gewerkt wordt
6.		
7.		

Jij wilt iets veranderen in de BSO: ^{Een Beeld} meer opgedragen voor Blauw.

Kleur geel: de begeleiding luistert naar je maar ~~doet~~ niets met wat jij zegt.

Kleur oranje: de begeleiding luistert naar je en samen maken jullie een plan.

Wat er gebeurt is iets wat jullie samen hebben bedacht.

Kleur blauw: de begeleiding luistert naar je en samen maken jullie een plan. Wat er gebeurt is wat jij wilt.

	Welke kleur geef je?	Ik wil hier iets over zeggen.
Jij wilt iets veranderen op de BSO. zie de vraag Er Beven		En meer over onze mening vragen.

4.

Wat vond je van de begeleiding van de kinderraad tijdens de vergaderingen?

ik vond het Erg goed vooral de uitleg!

5.

Wat vond je van de begeleiding op je bso centrum?

wat minder goed dan vergadering maar dat is logisch

6.

Hoe kwam je aan informatie over de mening van de andere kinderen op jouw bso?

omdat wij om de maand af zo EEN vergadering per Groep deden.

Lukte dit goed?

Ja heel goed.

Was hier tevreden over?

Ja vaak wel soms niet.

Dank je wel voor het invullen!!!!

En nog heel erg Bedankt
voor jullie hulp En steun!

Doei ³
~ Anne

WASKO, Papendrecht
nov 2004

Heb je iets te vertellen in de kinderraad?

We willen heel graag weten hoe je het vond om in de kinderraad te zitten en of je tevreden bent over wat de kinderraad bereikt heeft. Wil je alsjeblieft deze enquête voor ons invullen. Het is belangrijk dat je het voor jezelf invult, zodat wij weten hoe jij er over denkt. Tijdens het invullen heb je 4 kleurpotloden nodig: roze, geel, oranje en blauw.

Alvast bedankt voor het invullen!

Marjanne van Esveld

JSO

Naam: *Eva Romijn* BSO: *BASISBeneol* Leeftijd: *9* Datum: *4-11-11*

1.

Wat vonden jullie ervan om in de kinderraad te zitten?

leuk

Waarom?

je kon zelf beslissen en vragen

Vond je het moeilijk?

nee

Vond je het makkelijk?

ja

2.

Over welke onderwerpen hebben jullie vergaderd?

buitenspelgoed, huiswerkhoek, m.w.c

Wie heeft de onderwerpen verzonnen?

ik zelf en anne

3.

Over welke onderwerpen hebben jullie vergaderd in de kinderraad en heeft dit resultaat gehad? Is er iets veranderd op de bso nadat jullie er in de kinderraad over hebben gepraat?

Vul de onderwerpen hieronder in in het rechter vakje. En geef met een kleurpotlood aan wat je er van vind. Er is ook nog ruimte om er een opmerking bij te schrijven, maar dit hoeft niet!

Kleur roze: De begeleiding van de kinderraad vraagt jullie wat jullie willen en er gebeurt niks mee.

Kleur geel: De begeleiding van de kinderraad vraagt aan jou wat je wilt. De begeleiding bepaalt wat er gebeurt.

Kleur oranje: Wat er gebeurt hebben de begeleiding van de kinderraad en jullie samen bedacht.

Kleur blauw: Wat er gebeurt is wat jullie willen.

Als je vindt dat er soms twee kleuren in een vakje horen dan kan dit ook. Wil je iets erover zeggen dan kun je dat in de laatste rij er bijschrijven.

onderwerp	Welke kleur geef je?	Ik wil hier iets over zeggen.
1. we meiden		dat het goed gaat
2. buiten materialen		~
3. huiswerk		~
4. inlezen		
5. WIP-WAP		
6. direct mogen drinken		
7. skelter		

Jij wilt iets veranderen in de BSO:

Kleur geel: de begeleiding luistert naar je maar doet niets met wat jij zegt.

Kleur oranje: de begeleiding luistert naar je en samen maken jullie een plan.

Wat er gebeurt is iets wat jullie samen hebben bedacht.

Kleur blauw: de begeleiding luistert naar je en samen maken jullie een plan. Wat er gebeurt is wat jij wilt.

	Welke kleur geef je?	Ik wil hier iets over zeggen.
Jij wilt iets veranderen op de BSO. WIP - WAP		

4.

Wat vond je van de begeleiding van de kinderraad tijdens de vergaderingen?

goed deden

5.

Wat vond je van de begeleiding op je bso centrum?

goed

6.

Hoe kwam je aan informatie over de mening van de andere kinderen op jouw bso?

vergadering

Lukte dit goed?

ja

Was hier tevreden over?

ja

Dank je wel voor het invullen!!!!

